

ČELADA

Marinka Koželj Stepic

Zadnja leta smo le dojeli, da je glava - kot že ime pove - glavni del našega telesa. Kako pa jo varujemo pred poškodbami? S čelado, seveda.

Obstajajo različne čelade. Najprej so se pojavile čelade pri gradbincih. Te čelade segajo malo nad čelo. Kasneje so jih pričeli uporabljati gozdarji. Te so podobne čeladam gradbincev. Danes nosijo čelade tudi športniki pri različnih športnih dejavnostih. Največje in najmočnejše so motoristične čelade. Kolesarji, alpski smučarji in drugi nosijo dejavnosti prirejene čelade. Čelada je obvezna pri motociklistih in pri alpskem smučanju za otroke do 12 let starosti.

Kaj pa obiskovalci gora? Tisti, ki hodijo v gore plezat, uporabljajo čelade že vrsto let. Zadnja leta nosijo čelade tudi planinci na zahtevnih in zelo zahtevnih poteh. Vsakoletne analize nesreč so pokazale, da je čelada tudi na planinčevi glavi zelo pomemben kos opreme. Vedeti moramo, da že sila manjšega kamna povzroči resne poškodbe glave, zato PZS priporoča uporabo čelade na zahtevnih in zelo zahtevnih planinskih poteh. Zavarovalnice v Alpkih deželah ne krijejo nobenih stroškov, če ponesrečeni ni bil pravilno opremljen s čelado.

V naših gorah srečujemo tujce, ki hodijo s čeladami na glavah. Tudi domači, slovenski planinci, vsaj tisti, ki se zavedajo pomembnosti nošnje čelade, že varujejo svoje glave. Da bi se uporaba čelad pri domačih planincih povečala, je Zavarovalnica Tilia namenila del sredstev. Pri nakupu čelade ali samovarovalnega kompleta zavarovalnica Tilia za člane PZS prispeva 15 €. Popust se uveljavi ob predložitvi fotokopije računa, fotokopije izkaznice PZS s plačano članarino za tekoče leto in predložitvi transakcijskega računa, kamor se nakaže znesek popusta. Navedeno pošljite na naslov: Zavarovalnica Tilia, Seidlova c. 5, 8000 Novo mesto.

Moje izkušnje s čelado so zelo dobre. Ko sem v okviru tečaja za planinske vodnike plezala v Zeleniških špicah, še nisem imela čelade. Vodja naveze mi je svetoval, naj vzamem kapo, vanjo dam rokavice in vse skupaj poveznem na glavo. Nasveta nisem poslušala, saj sem bila prepričana, da mi bo prevroče. Ni minilo niti 15 minut, ko je nekdo v navezi nad nami sprožil drobne kamenčke. Eden teh mi je priletel na čelo in pocedila se je kri. Potem, ko smo razmeroma majhno ranico prekrili, sem takoj na glavo namestila kapo z rokavicami. Še v času tečaja sem resno razmišljala o nabavi čelade. A takrat je bil to kar velik problem. Pri nas se jih ni dobilo, v Celovcu, Trstu ali Gorici so bile. A kako jih pretihotapiti v našo deželo brez carine? V našem planinskem društvu smo rešili to tako, da sva šla z Mihom Primcem v Gorico in jih v športni trgovini izbrala in tudi plačala. V Ljubljano sva se vrnila brez njih. Ko so prijatelji iz pobratenega SPD Trst prišli v naše gore, so nam jih pripeljali brez problemov in seveda tudi brez carinskih dajatev. Najprej sem jo nosila zgolj, če sem

šla plezat. Kar nekajkrat mi je drobir ropotal po čeladi, a glava je ostala nepoškodovana. Na Triglav so se takrat vzpenjali še brez čelad.

Kasneje sem dobila v testiranje čelado, proizvod Veplasa iz Velenja. Ta je bila po obliki velika za nošnjo v nahrbtniku, imela je nekakšen rob, ki je ščitil pred stekanjem dežja po obrazu. To je bilo sicer dobro, a kaj, ko je po drugi strani zmanjšal vidno polje. Za plezanje je bila skoraj neuporabna. Sedaj imam praktično čelado, ki je dvakrat lažja kot prva in mi ne zastira pogleda kamorkoli. Pri nakupu zadnje čelade sem že uveljavljala popust pri Zavarovalnici Tilia.

